

Vapautetut

Katulähetystyötä Jyvässeudulla vuodesta 1953 alkaen

Kädessäsi on Jyväskylän Katulähetys ry:n uusi tiedotuslehti "Vapautetut". Lehti on saanut nimensä yhdistyksen työnäystä viedä evankeliumin sanomaa rikkiinäkisille, syrjäytyneille ja erilaisista riippuvuuksista kärsiville lähimmäisillemme. Kun evankeliumin ilosanoma on kohdannut ihmisen, hän saa kokea syntien anteeksisaannin kautta todellisen vapautumisen orjuudesta ja erilaisista riippuvuuksista.

Yhtenä tärkeänä osatekijänä lehden ilmestymisessä on ollut Antenni-projekti, joka on rahoittanut suurimman osan lehden kustannuksista. Antenni-projekti on Euroopan Komission keuhkohanke, jonka tarkoituksena on tukea työttömien työllistymismahdollisuuksia Jyvässeudulla.

Jyväskylän Katulähetys ry on kristilliseltä pohjalta toimiva, yleishyödyllinen, voittoa tavoittelematon yhdistys. Yhdistyksen periaatteena on syventää raitiusvakaumusta, sosiaalista- ja kristillistä ajattelutapaa, sekä auttaa huume- ja päihdeongelmaisia ja vankilasta vapautuvia heidän ongelmissaan.

Auttamisprosessiin sisältyvät hengellinen toiminta, eri-ikäisten päihdeongelmaisten asuttaminen, perheiden ja nuorten auttaminen sekä pitkäaikaistyöttömien työllistäminen yhdistyksen eri yksiköissä.

Jyväskylän Katulähetys ry on perustettu sotien jälkeen vuonna 1953. Vuosikymmenien aikana se on antanut asuin-sijan tuhansille Jyväskylän ja maalaiskunnan päihdeongelmallisille. Tälläkin hetkellä ylivoimaisesti suurin osa yhdistyksen liikevaihdosta (n. 90%) tulee päihdeongelmaisten asuttamisesta ja työllistämisestä.

Teemme päihdetyötä perheiden kanssa, nuorten kanssa sekä miesten ja naisten kanssa, joiden elämää haittaavat ja hallitsevat päihtee ja joiden arkea ovat alkoholin ja huumeiden lisäksi asunottomuus, työttömyys, perheen hajoaminen, mielenterveysongelmat, syrjäytyneisyys ja yksinäisyys.

Työmme sisältönä on yksilöllinen kohtaaminen ja auttaminen kaikissa päihdeongelmissa

Pyrimme lievittämään myös akuutis-

sa aineellisessa hädässä järjestämällä leiriä, retkiä ja ryhmätoimintaa.

Myös oleellisesti toimintaamme kuuluvat pullakirkot, kodittomien perinteinen joulujuhla, hengelliset tilaisuudet ja katulähetysillat

Vapaaehtoiset ovat myös voimavarojamme.

Tällä hetkellä Katulähetys ry:n "rajat rakkautessa" ympäri vuorokauden tuetun ja valvotun asumisen piirissä kuudessa eri yksikössä on yhteensä 122 asuntoa, jotka ovat viime kuukausina olleet jatkuvasti täynnä.

Tulevaisuuden näkymä on se, että Jyvässeudulla tullaan tarvitsemaan nykyisen neljän puolimatkatankodin lisäksi vähintään kaksi 10-12 paikkaista puolimatkatankkia.

Syyskuussa käynnistyy Myllyjärvellä ARA:n lainoituksella puolimatkatankodin rakennusprojekti, joka sisältää 12 yksiotä ja 3 perheasuntoa. Perheasunnot on tarkoitus rakentaa huostaanotto-uhanalaisten perheiden tukiasumiseen. Projekti ei valitettavasti lisää yhtään puolimatkatankodin paikkaa, koska nykyisin paikkaluku on sama.

Myös päihdeongelmallisille naisille tarjottu hoitokotivaihtoehto puuttuu Jyvässeudulta. He tarvitsevat kipeästi oman hoitokodin. Varsinkin päihdeongelmasta kärsivien odottavien äitien hoitopaikkana hoitokoti toisi nopeasti taloudellisen satsauksen takaisin.

Yhteistyöterveisin
Erkki Arvaja
vt. toiminnanjohtaja
erkki.arvaja@solutions.fi

27.8.2001

Pullakirkot

syksy 2001

Ensiaskel

sunnuntaisin klo 11.30

02.09 Mikko Hokkanen
09.09 Jarmo Tapper
16.09 Kari Virtanen
23.09
30.09 Sirkka - Liisa Laakkonen
07.10 Jussi Jalkanen
14.10 Mikko Hokkanen
21.10 Jarmo Tapper
28.10 Sirkka - Liisa Laakkonen

Nurmela

tiistaisin klo 18

04.09 Mikko Hokkanen
11.09 Jarmo Tapper
18.09 Kari Virtanen
23.09 Mikko Hokkanen
02.10 Mikko Hokkanen
09.10 Mikko Hokkanen
16.10 Kari Virtanen
23.10 Mikko Hokkanen
30.10 Mikko Hokkanen

Takalaiton

sunnuntaisin klo 13.30

02.09 Mikko Hokkanen
09.09 Jarmo Tapper
16.09 Harri Nordlund
23.09 Helvi Meriruoko
30.09 Harri Nordlund
07.10 Jussi Jalkanen
14.10 Kari Virtanen
21.10 Päivi Tapper
28.10 Harri Nordlund

Vapautetut

Jyväskylän
KATULÄHETYS

• Toimitus
Erkki Arvaja
Eero Tolvanen

Kankitie 10,
40320 Jyväskylä
puh. 0400-642442
sähköposti:

erkki.arvaja@solutions.fi

www.jyvaskylankatulahetys.fi

Muljulaaksosta elämäntien kulkijaksi

● Kaksi vuotta sitten Juha Rutanen oleskeli Kankitien Ensiaskeleessa ainoana päämääräänään saada pönttö joka päivä sekaisin. Sehän muljulaaksossa kyllä onnistui, kaikki muu olikin sitten pielessä. Juhalla oli kuitenkin ystävinään uskoon tulleita entisiä narkkareita ja alkoholistejä, jotka rukoilivat miehen puolesta.

Iltahämärissä, salaa muilta, Juha alkoi itsekin rukoilla, jospa vaikka apu tulisi ylhäältä Taivaasta – tätä rukouksen siltaa pitkin haiseva alkoholisti kulki eteenpäin ja pian hän jo vaelsi Elämän tiellä Jeesuksen seuraajana.

”Kankitiellä asuessani uskovat ystävät saivat minut sitten houkuteltua ns. köörileirille, missä oli paljon hengellistä ohjelmaa. Minulle järjestettiin paikka Tuohikoti-nimiseen KAN-kotiin, jonne menin viime vuonna 15. päivänä syyskuuta. Samana iltana hoitokodilla pidetyssä kokouksessa annoin suun tunnustuksella elämäni Jeesukselle”, Juha Rutanen todistaa iloisena.

Juhaa kutsuttiin joskus nimellä ”Rocky”, joka tarkoittaa kivistä. Nimi ei nykyään ole enää ajankohtainen, sillä Raamatun Sanan mukaisesti Jumala antoi hänelle ”lihasydämen kivisydämen tilalle”.

”Nykyisin tulee aamuisin ensimmäisenä mieleen ”kiitos Jeesus”, eikä se, että mistä saisin juotavaa tai muuta huumetta. Olen pelastumisestani erittäin kiitollinen Jumalalle, mutta myös niille monille ystäville, jotka jakoivat rukoilla puolestani, kun minusta itsestäni ei siihen ollut. Tänä on 28 vuoden vankila-ym. kierre ohjalla olen vapaa uskovainen mies. Kiitos Jumalalle”, Juha huudahtaa.

Juha Rutanen on kotoisin Vaajakoskelta. Hän tutustui uskonasioihin jo nuorena kahden uskovaisen mummonsa välityksellä. Hän kävi usein baptistien kokouksissa ja hiihtolomansa hän vietti uskovaisten leireillä.

Kuitenkin jo n. 13-vuotiaana tuli kuvaan mukaan ensimmäiset alkoholi- ja huumeekokeilut. Pikku hiljaa tuli myös rikoikset mukaan, alussa näpistelyt, sittemmin myös murrot ja ryöstöt.

”Näillä rahoilla rahoitin etupäässä viinan, mutta myös pillereiden käytön. Vuonna –72, kun olin 17-vuotias jouduin ensimmäisen kerran vankilaan ja siellä ollessani sekoitin pääni etupäässä pillereillä. Oli pakko paeta johonkin pahaa ja ahdistavaa oloa. Siviilissä oloajat lyhenivät ja tuomiot pitenivät”, Juha kertoo syvenevästä kierteestään. Kaiken keskellä mies kuitenkin säilyi hengissä.

”Minulle sattui monia tapausta, joista luulin selvinneeni hyvällä tuurilla. Tipahdin mm. täydessä vauhdissa olleesta junasta. Nykyisin myös uskossa oleva kaverini näki tapauksen ja kertoi, että samalla, kun tipahdin, niin juna tuli rautatiesillalle ja että hän oli varma, etten voinut selvitä hengissä. Tipuin kuitenkin juuri ennen siltaa ja minulle ei oikeastaan käynyt mitenkään. Myös muutamasta todella pahasta auto-onnettomuudesta ja yhdestä puukotuksesta, joissa olisi hengen pitänyt mennä, selvisin ”hyvällä onnella”. Vankilakierteeni ja juomaputkeni koko ajan vain jatkui”, Juha kertoo kuin koh-

Juha Rutanen pääsi omin voimin alas, mutta vain Jeesuksen voimin ylös.

tauksia jostain b-luokan elokuvasta.

Elokuvaksi tapahtumat alkoivat kuitenkin käydä liian järkyttäväksi. Vuonna –98 18-vuotias Juhan ”poikapuoli”, joka oli pienestä pitäen sanonut Juhaa isäksi, ampui itsensä. Seuraavan vuoden alussa tuli avioero ja muutama kuukausi sen jälkeen Juhan pikkuveli kuoli alkoholin ja lääkkeiden aiheuttamiin tauteihin.

”Asuin silloin Jyväskylässä Katulähteyksen ylläpitämässä asuntorykelmässä, jonne oli koottu n. 50-60 päihteiden väärinkäyttäjää. Elin päivän kerrallaan ja luovuttaneena, kunhan sain vain pääni sekaisin joka päivä. Oikeastaan ainut murheeni päihteiden saamisen lisäksi oli se omaisten suru, minkä olin viimeksi nähnyt ja kokenut näiden kahden kuoleman yhteydessä ja jo tiesin myös kohta itse sitä aiheuttavani”, Juha Rutanen kertoo elämän liekkensä hiipumisesta.

Moni elää tänään samassa tilanteessa. Taivaalliselle Isälle riitti se, että Juha alkoi rukoilla muilta kavereilta salassa, vain muutaman uskovan kanssa. Lisäksi hän suostui lähtemään köörileirille, paikkaan, missä julistettiin Jeesusta Kristusta. Arkuus ei ollut este Jumalalle, Hän oli voimallinen murtaamaan ”Rockyn” kallioisen sydämen.

”Olen tänä päivänä elävässä uskossa Jeesukseen Kristukseen ja olen saanut kaikki syntini anteeksi. Olen myös tajunnut, ettei ole ollut mitään hyvää tuuria tai onnea, vaan Jumala on minua varjellut mummojeni ja monien miden jatkuvien esirukousten vuoksi. Olen myös varma, etteivät lapsena käydyt kokoukset ja leirit olleet turhaan, vaan Jumala on vain odottanut minun nöyryytymistäni. Hän on luvannut viedä aloittamansa työn päätökseen.

Tänä kesänä päättyi Muhoksen KAN-kodilla vuoden kesänty työkokeiluni ja nyt elän päivän kerrallaan Jeesukselle, kohti lopullista voittoa, sanoo Juha Rutanen.

Alkoholitilaonmahdollisuus tarttuapullonsijastatyöhön

● Jyväskylän Katulähetyksen nettisivulla mainitaan erääksi päämääräksi päihdeongelmaisten työllistäminen. Jyväskylän seudun ankaran työttömyyden aikana pähkinä on kova pala purtavaksi, mutta ammatillisen kuntoutuksen yksikön erikoistyövoimaneuvojen, **Pirkko Viholaisen ja Anne Valppu-Vanhaisen** kokemuksen mukaan kaikki on mahdollista. Työhön tarttuminen onnistuu kuitenkin vain niille päihdeongelmaisille, jotka itse päättävät alkaa katsoa työmarkkinoita muun kuin viinapullon läpi.

Poikkeuksia ei tässä suhteessa ole. Alkoholinkäyttö ja työelämä eivät sovi yhteen.

”Hyvät yritykset päästä takaisin työelämään keskeytyvät, mikäli alkoholi on jatkuvasti henkilön ongelmana. Ongelman ratkaisemiseksi on yhteistyö erittäin tärkeää. Olen itse pitänyt palaverieita esimerkiksi A-klinikan kanssa, jotta löytäisimme keinoja palauttaa henkilön työkyky”, sanoo Anne Valppu-Vanhainen.

Yhteistyö eri tahojen suhteen on kuitenkin vain työväline, jokainen seisoo aina omilla jaloillaan, olkoonkin vaikka kuinka savisin jaloin.

”aina voidaan kannustaa ja toivoa parasta, mutta ei nämä asiat onnistu ellei päihdeongelmainen itse tee omaa päätöstään päästä päihteistä eroon ja sitten myös työelämään. Onneksi minulla on sellaisiakin kokemuksia, että henkilö on tätä kautta onnistunut pääsemään työhön. Eräskin mies oli tuossa kadunkulmassa aina pummaamassa. Sitten näin hänet kerran kuudennessa kerroksessa ja ihmettelin, että mitäs tuo tyyppi täällä tekee. Sain sitten kuulla, että hän oli meillä työnhakukoulutuksessa. Tarkistin myöhemmin oikein tietokoneeni päätteeltä ja sieltä sain nähdä, että hän oli ollut jo töissä. Se oli mielestäni ihme” Pirkko Viholainen muistelee erästä tapausta.

Erikoistyövoimaneuvojat Pirkko Viholainen ja Anne Valppu-Vanhainen tarjoavat tukea työmarkkinoille pyrkiville, mutta ohjaavat tarvittaessa myös sopivaan hoitoon.

Työnvälityksessä ei kartella puhumasta alkoholismista asiakkaan kanssa. Asioihin puuttuminen vaatii siviilirohkeutta, mutta kissa on joskus nostettava pöydälle. Asia on joka tapauksessa sen verran arkaluonteinen, että ”asiakas” on aina oikeassa pätee työvoimatoimistosakin. Jos joku kieltää todellisen ongelmansa, voidaan työnhakua laittaa voimaan vaikka tosiasiallisesti virkailija näkee, että kysymyksessä on enemmän työttömyyskorvauksen saamisesta kuin todellisesta mahdollisuudesta päästä pysyvästi leipäpuuhun.

Alkoholiongelma on saatava päiväjärjestykseen

”Itse sanon kyllä suoraankin, että työhön pääsemiseksi olisi ensin hoidettava asioita kuntoon. Totuus on se, ettemme voi täällä tehdä mitään niin ihmeellisiä temppuja, että juova alkoholisti saisi vakinaisen työpaikan. Alkoholiongelma on saatava päiväjärjestykseen ensin muu-

alla. Me autamme vain niillä keinoilla, mitä meillä on käytettävissä, työttömyys- tuilla ja työkokeiluilla. Joku voi sanoa keskusteltaessa, ettei hän käytä alkoholia, mutta vähän sydän pamppaillen joutuu sitten kysymään, että miksi täällä sitten haisee viina”, Pirkko Viholainen kertoo varmaan molemmin puolin vaikeasta kontaktista.

Kuntoutuksen järjestäminen vaatii ensin oikean tilanearvion eli diagnoosin. Lääkäri voi kirjoittaa diagnoosiksi suoraan päihderiippuvuuden. Usein arvioon liittyy monia muita henkisiä rasitteita kuten masennus. Työllistämistuel- la yritetään sitten etsiä sopivaa työpaikkaa; käytännössä se merkitsee kunnallista sektoria, sillä yksityiset eivät helposti päihdeongelmasta kärsivää ja vajaakuntoista hevillä työntekijäristöön huoli. Työvoimatoimistossa keskusteluun tulleesta päihderiippuvuudesta ei kuitenkaan koskaan tiedoteta minnekään eteenpäin. Asiakas ratkaisee työnhakutilanteessa itse mitä hän omasta tervey-

dentilastaan ja työkunnostaan haluaa ilmaista.

”Kuntoutus on keino saada lisättyä omaa työterveyttä. Siitä voidaan neuvotella, mutta toki kaikilla on oikeus pyrkiä työllistämistuella töihin muutenkin. Päihdeongelmaisen ei tarvitse jäädä märkänemään omaan tilaansa, vaan jos hän haluaa töihin, niin siitä vain. Me emme tee hoitotyötä täällä, vaan vasta asiakkaan halutessa voimme ohjata häntä saamaan oikea hoito ongelmaansa. Meillä on oikeus tehdä hoitavalle taholle lähete”, Anne Valppu-Vanhainen painottaa asiakkaan omaehtoisuutta.

Jotta hoito onnistuisi, on tehtävä yhteistyötä. Erkoistyövoimaneuvoja Pirkko Viholainen käy Muuramen asiakasyhteistyöryhmässä, jossa on mukana myös sosiaalitoimi, Kela, lääkäri ja asiakas itse. Joku on tätä kautta työllistynyt ja joka tapauksessa asiakas saa tiedon siitä, kuka hänen asioitaan siitä eteenpäin voisi parhaiten hoitaa”, hän kertoo.

Vuonna 96 alkoi ikääntyneiden, pitkäaikaistyöttömien hyväksi projekti. Sen puitteissa pyydettiin terveyskeskuksista selkeitä selvityksiä henkilön työkyvystä. Jotkut ovat tämän kautta päässeet myös eläkkeelle. Elma-projekti eli eläkemahdollisuuksia selvittävä projekti on Ilkka Taipaleen käynnistämän myös meneillään. Oppimiskyky, sosiaaliset valmiudet tutkitaan tässä pilottikokeilussa. Poveria-koulutus myös jatkuu, jossa annetaan ponnahduslauta mm. rakennusalan ihmisille.

Pikkupaloja

”Sielunhoitajan ei kannata pitkäjännitteisesti hoitaa juovia alkoholisteja, koska se on vain ajan ja voimavarojen tuhlausta. Sielunhoidossa on tärkeä päästä käsiksi ihmisen todellisiin tunteisiin ja niiden takana oleviin todellisiin tapahtumiin. Siksi hoidettavan tulee kohdata tunteensa ja menneisyytensä rehellisesti.

Jos hän käsittelee tunteitaan alkoholin avulla, hän ei itse kohtaa niitä eikä primaarisairauden hoidossa päästä lainkaan käsiksi todellisiin tunteisiin. Siksi alkoholistin tunne-elämän hoitamisesta ei ole mitään hyötyä, ennen kuin hän lopettaa juomisen ja haluaa kohdata todellisuuden.

Tämä ei ole sairauden väheksymistä eikä aliarvioimista eikä myöskään alkoholistin halveksimista, vaan ajanhukan välttämistä”. Seppo Jokinen, ”Rikotusta eheä”.

Työkokeilua ja kuntoutusta

- Päihdeongelmaisen selkeimmät polut työelämään ovat työkokeilu ja ammatillinen kuntoutus. Molempien väylien tarkoitus on viedä työnhakija eteenpäin niin, että hänen työrajoitteensa otetaan huomioon ja hänelle yhdessä räätälöidään mahdollisimman sopiva työ- tai koulutuspaikka.

Työkokeilun aikana työkokeilija ja työnantaja voivat arvioida työtehtävien soveltuvuutta ennen työsuhteen mahdollista solmimista. Työkokeilun aikana henkilö voi tutustua eri ammattien työtehtäviin ja arvioida omaa soveltuvuuttaan ennen kuin hakeutuu ammattiin valmistavaan koulutukseen ammatillisiin oppilaitoksiin tai ammattikursseille.

Päivittäinen työaika sovitaan työkokeilun alussa. Työkokeilija noudattaa sovittua päivittäistä työaikaa samalla tavalla kuin muutkin työpaikan työntekijät. Työtehtävät sovitaan työnantajan ja työvoimatoimiston yhteyshenkilön sekä työkokeilijan kesken jakson alussa. Työkokeilija voi saada päivärahan työvoimatoimistosta, eikä työkokeilusta aiheudu työnantajalle kustannuksia. Päivärahaa ja kulukorvausta haetaan erillisellä lomakkeella. Kokeilun päätteeksi työnantaja täyttää arviointilomakkeen, jonka perusteella kokeilija tekee työvoimatoimistossa jatkosuunnitelmat.

Ammatillinen kuntoutus palvelee asiakasta, kun terveydentilanne vaikeuttaa tai asettaa rajoituksia työelämään sijoittumisessa tai työssä selviytymisessä. Asiakas selvittää työvoimatoimiston kanssa työkykynsä ja laatii ammatillisen suunnitelman.

Kuntoutus on määräaikainen palvelujakso, johon voi kuulua työkokeilua yhdestä kuuteen kuukauteen ja koulutuskokeilua enintään 10 päivää. Ammatillinen kuntoutus suoritetaan työllistämistuen turvin. Ammatilliseen kuntoutukseen voi varata ajan puhelinnumerosta 014-609611.

Työvoimatoimiston oveen kannattaa tulla: se voi johtaa työhön, koulutukseen tai aluksi sopivaan hoitoon, sillä erkoistyövoimaneuvojilla on oikeus antaa hoitoon lähete. Kenenkään tilanne ei ole toivoton!

Askelmaprojekti:

Katulähetyksen askelmaprojekti auttaa asunnottomia päihdeongelmaisia

● - Useiden vuosien tuloksena Katulähetyksessä toimii ns. askelmaprojekti, jonka avulla turvataan jokaiselle asunto. Kenenkään jyvaskyläläisen päihdeongelmaisen ei tarvitse viettää öitään ulkosalla, oli hän sitten alkoholisti, sekakäyttäjä, narkomaani tai vankilasta vapautunut. Jyvaskylän katulähetyksen vt. toiminnanjohtaja Erkki Arvaja kertoo.

Lähes 150 asunnon askelmaprojektia on ollut kehittämässä yhdessä Raha-automaattiyhdistyksen, Jyvaskylän kaupungin ja maalaiskunnan kanssa nykyisin Sininauhasäätiön toimitusjohtajana leipäänsä ansaitseva **Jorma Soini**, joka on itsekin henkilökohtaisesti kokenut ja tuntenut, minkälaista on olla alkoholisti, jonka ihmisarvo on kyseenalaistettu.

Askelmaprojektin eri askelmillä pyritään turvaamaan kunkin asukkaan sen hetkiseen tilanteeseen mahdollisimman tarkoituksenmukainen asuinmuoto.

- Kun lähimmäisemme on monivuotisen ryyppäämisen seurauksena yleensä menettänyt ensin työpaikan, sitten vaimon, sitten yhteydet lapsiinsa ja viimein asuntonsa, hänelle tarjotaan paikkaa Ensiaskeleessa Kankitienellä. Se on lähtöruutu uuden elämän alkuun. Ensiaskeleessa on 51 yksiotä ja kymmenen paikkainen ensisuoja ja selviämisasema, jota kutsutaan märkäpääksi. Se on tuettua ja valvottua asumista "rajat rakkaudessa" ympäri vuorokauden.

Mikäli kaveri haluaa tehdä totta elämästään ja raitistua, hän voi hakeutua seuraavaksi päihdeettömiin puolimat-kankoteihin, joita jyvässeudulla on yhteensä neljä kappaletta Etappi Taka-Keljossa, Kalliomäki kriisiasuntoineen Puuppolassa, Nurmela Vesangassa ja Myllyjärvi Roninmäessä. Puolimatkan-kodeissa on yhteensä 43 paikkaa.

Seuraava "kolmas askel" Takalaiton sijaitsee Kuokkalassa. Siellä edelleen asuminen yksioissa tai kaksioissa on tuettua ja valvottua.

- Takalaitomasta rohkaisemme asukkaitamme hakeutumaan omille siivil-

Erkki Arvaja, Petri Keskinen, Jorma Soini ja Pekka Arposuo tutustuvat Katulähetyksen askelmaprojektiin.

leen, mutta täysin heidän omien tavoitteidensa mukaisesti.

- Kaikessa toiminnassamme mottoamme on, että "jokainen tarvitsee lämpöä, hyväksyntää ja rakkautta", Arvaja painottaa.

Arvaja pohtii, entäs jos kaikki meidän 140 asukasta asuisi kaupungin vuokratuloissa tai vapailla vuokramarkkinoilla ilman valvontaa ja tukea. Minkälaista olisi silloin alkoholinkäyttö ja sen seuraukset?

Asumisen yhteydessä olevat päiväkeskukset tarjoavat virikkeitä, harrastus, askartelu ja kuntouttavaa työtoimintaa sekä mahdollisuuden, valvottuun, lääkkeettömään katkaisuun. Meille on tärkeää, että jokainen asukas saa kokonaisvaltaisen huomion ja hyväksynnän.

Koska toimimme kristilliseltä pohjalta, niin yhtenä päämääränä on tarjota asukkaillemme myös evankeliumin sanomaa, joka on tullut monelle todelliseksi ratkaisuksi ja lopulliseksi katkaisuksi viinan kirouksesta, Arvaja iloitsee.

- Yhteistyö kaupungin ja maalaiskunnan kanssa on toiminut moitteettomasti. Kumpikin osapuoli on nähnyt kolmannen sektorin palvelut tarpeelliseksi. Katulähetyksellä on 1 750 000 markan ostosopimus kaupungin kanssa ja maalaiskunnan vastaava rahoitusosuus on 350 000 markkaa.

Katulähetyksen pelasti elämäni

Lähtiessään ensimmäisen kerran elämässään päihdeleirille metallimies **Pekka Arposuo** elämäni oli täysin sekaisin.

Pallo oli totaalaisesti hukassa. Alkoholi oli saanut ison otteen hänestä.

- Leirillä kohtasin elävän Vapahtajan, joka katkaisi minun monivuotisen ryyppykierteen, muistelee Pekka.

Minulle oli erittäin tärkeää, että leiriltä suoraan pääsin asumaan päihdeettömään asuinympäristöön puolimatkankotiin Etappiin kesällä 1993. Ohjaajien tuki sekä uskossa kasvaminen auttoivat minua niin, että parin vuoden jälkeen uskaltauduin kokeilemaan omia siipiäni muuttamalla vuokra-asuntoon ja aloittamaan uudestaan kesken jääneet työni.

- Tuskin olisin enää hengissä, jos en olisi aikoinani päässyt asumaan turvalliseen ja minusta huolehtivien ihmisten pariin. Silloin tarvitsin todellisia rajoja, jotka sain Katulähetyksen päihdeohjaajilta, Pekka Arposuo toteaa tyytyväisenä.

Kalliomäen puolimatkan kodissa asuva **Petri Keskinen** on takana jo kuusi vuotta Katulähetyksessä.

- Alkoholia en ole käyttänyt vuoteen ja asiat ovat lähteneet rullaamaan hyvään suuntaan, Petri iloitsee.

- Olin täysin alkoholisoitunut Jyvaskylään tullessani. Ainoat turvani olivat keppana ja viinapullo. Koin paniikkihäiriöitä, masennusta ja olin agresiiivinen. Mielenterveystoimiston avulla ja Katulähetyksen päihdeohjaajien tukemana olen saanut uuden toivon elämään. Nyt olen ollut parisen vuotta ottamatta ja rukoilen Jumalalta ettei tarvitsisi enää maistaa tippaakaan, Petri sanoo.

- Jos Katulähetyksen turvallisia paikkoja ei olisi olemassa, niin mitä todennäköisemmin olisin pyörimässä kadulla ja elämäni olisi todella kurjaa, Petri lisää.

● Elokuun kolmannella viikolla pidettiin keskisessä Virossa, Raplamaan läänissä, Petrolan turvakodissa perinteinen päihdeleiri. Jo useana vuonna Kehtnan, Jarvakandin ja Raplan päihdeongelmaiset ovat viihtyneet leirillä. Alueella asuu noin 20 000 asukasta.

- Tänä vuonna leirille osallistui 26 miestä ja kaksi naista, iloitsee yksi leirin johtajista Jyväskylän katulähetystä edustava **Sakari Pihlaja**.

Leiri on toteutettu yhdeksän vuoden ajan yhteistyönä Petrolan turvakodin, Jyväskylän helluntai ja vapaaseurakuntien sekä Katulähettyksen kanssa. Leiriläiset ovat koottu yhteen kauppojen ilmoitustaululla olevilla ilmoituksilla. Tosin useat miehet ovat jo aikaisemmin osallistuneet leirille.

Paikallisia seurakuntia edusti pastori **Helmut Hark**, joka toimi myös tulkkina. Viiden päivän aikana julistettiin evankeliumia ja jaettiin päihdetietoa useissa tilaisuuksissa. Päivän ohjelmaan sisältyi myös vapaaehtoinen työpalvelu, joka koski tilan eri töitä. Osallistujille leiri oli maksuton.

- Erityisesti leiriläiset olivat kiinnostuneet saunasta ja kyselutunnista, jolloin olimme vastaamassa kristinuskon perimmäisiin kysymyksiin. Merkille pantavaa oli se, että useimmat miehet halusivat tehdä täydellisen muutoksen elämäänsä. Pyytämällä esirukousta, Sakari kertoo.

- Leiriviikko päättyi yhteiseen iltanuotioon, jolloin osa leiriläisistä todisti saaneensa rauhan sydämeensä. Erityisenä toivomuksena oli se, että suomalaiset voisivat jatkaa leiritoimintaa myös tulevaisuudessa.

Aikaisemmin alueen kunnat ovat olleet mukana rahoittamassa leiritoimintaa, mutta nyt rahoitus hoidettiin suomalaisten voimin.

Yhtenä leirivastaavana ensimmäistä kertaa oli mukana Ensiaskeleen työntekijä **Raimo Oksa**.

- Nimenomaan iloitsen siitä, että evankeliumin tarve oli valtava, koska Virossa alkoholisteja ei pidetä edes ihmisenä. Seurakuntien ja yhdistysten voimavarat eivät riittä päihdeon-

gelmaisille.

Toivon, että me paremmassa asemassa olevat suomalaiset voimme olla auttamassa veljeskansamme hätää. Myös jatkohoidon tarve Virossa on huutava.

- Leiri oli onnistunut, miehet olivat tosissaan. Ongelmat miesten kohdalla ovat samat kuin Suomessa. Apua vain ei ole saatavilla Virossa niin kuin Suomessa. Toivon, että suomalaiset seurakunnat ja yhdistykset voisivat enemmän olla mukana naapurimaan ongelmissa. Heidän omat voimavarat eivät riitä ei henkisellä eikä taloudellisella tasolla.

- Meillä asumispalvelut ja hoitonohjaukselliset ovat kunnossa sekä ammattitaitoista henkilökuntaa. Siitä saamme olla kiitolliset. Suomessa saa kyllä apua, mutta Virossa ei, vaikka itse haluaisikin. Myös avioliittotyö tulisi sisällyttää päihdeleiritoimintaan, koska lähes kaikki leiriläiset olivat eronneet, kommentoi Raimo Oksa.

Laulajaevankelista Juhani Erikson on ollut mukana Viiron leiritoiminnassa lähes kymmenen vuotta.

Rakas Sancho!

Eilen päättyi yhteinen taipaleemme. Minä jäin vielä tänne, mutta sinä siirryit "ajan tuolle puolen, jossa ei ole kuolemaa", kuten lääkäri sanoi. Jäljellä on vain suru, kaipaus ja samalla ilo yhteisestä ajastamme. Nytkin kyyneleet vierivät pitkin poskiäni, kun tätä kirjoitan ja sinua muistelen. Viimeisinä viikkoina näin, miten laihtuit; olit lopulta vain luuta ja nahkaa. Ruoka, herkutkaan eivät enää maistuneet. Ilo häipyi olemuksestasi. Halusit usein vetäytyä vain piiloon - lempityynysi uumeniin, lämpöön. Ehkä veri ei enää kiertänyt yhtä vilkkaasti elimistösi. Heräävä kevät houkutusineen ei enää sinua jaksanut ilahduttaa. Käytimme sinua muutamia kertoja lääkärissä, ja lopulta löytyi parantumaton sairaus syyksi huonoon vointiisi. Et valittanut, mutta katseessasi oli paljon kysymyksiä. Silittäessän sinua et enää kehrännyt. Yöllä etsit turvaa mahdollisimman läheltä kasvojeni. Ennen olit loikoillut jaloissani, jotka olivat sinulle maailman parhaimmat jalat, koska ne eivät potkineet ja sätkineet! Sait köllötellä rauhassa.

Muistan, miten noin kymmenen vuotta sitten saimme sinut perheeseemme. Huomasin lehdestä pienen ilmoituksen, jossa kissalle etsittiin hyvää kotia. Hain sinut poikani kanssa lapsettoman avioparin luota, joka oli sinusta joutunut luopumaan. Syyinä oli naapurin vihamieliset uhkaukset olemassaolosi päättämisestä. Olit päässyt vain valjaissa ulkoilemaan rajoitetusti. Nau'uit surkeasti autossa: mihin minua viedään? Kun saavuimme kesämökkimme pihaan, jouduitkin yllättäen "shokkikäsittelyyn" schäferimme rynnäyttä sinua tutkimaan. Olisin toivonut pehmeämmän pudotuksen sinulle meidän arkeemme.

Vapauden hinta ja riskit tulivat ryminällä sinua kohti. Juoksit henkesi hädässä karkuun jonnekin korkean puun latvaan, jossa viivytit koko yön. Uusi paikka, ventovieraat ihmiset, ja vielä kauhea koira! Sinä orpona, irti reväistynä tutusta ympäristöstä. Kesti puoli vuotta, kun sait riittävän tuttavuuden ja turvallisuuden koiramme kanssa saman katon alla elämiseksi. Alusta alkaen osoitit hyvin itsenäiseksi, omaehtoiseksi. Kerroit koko olemuksellasi ja käytökselläsi, että sinä tiedät, mitä haluat. Tulit luokse, kun se oli sinun tarpeitteesi mukaista. Rentoutunut valppautesi oli myös kiehtovaa koettavaa. Liikkeittesi sulava joustavuus ja hyppyjesi varmuus olivat upeaa seurattavaa. Keskittynyt, häiriötekijät poissulkeva, tavoitteeseen pyrkiminen olivat myös opettavaista katseltavaa. Pikkulintujen jahtaaminen olikin ainoa asia, josta olin kanssasi täysin eri mieltä. Luontoasihan sinä siinä kuitenkin toteutit.

Liikuttavaa oli, kun menin mökkilaiturille kesällä, sinä aina ilmaannuit nopeasti jostain omasta kätkeöstäsi sinne myös ihmettelemään lammen läikehdintää, valon ja varjon vaihtelua ja näppäilemään sudenkorentoja... Tai kun lähdin lenkille metsätielle, sinä kipitit usein perässä, välillä naukuen. ("Liisa, mihin saakka sinä oikein olet menossa?").

Sancho, jouduin tekemään sydäntäraastavan päätöksen eilen, kun veimme sinut lääkäriin. Sain kuulla, että elinaikaa

sinulla olisi parhaimmillaan 2-3 viikkoa. Parhaimmatkaan lääkkeet eivät olisi lievittäneet huonoa oloasi kuin korkeintaan hetkeksi. Kun matkasin yhdessä kanssasi, tuntui, että aavistit, ettei enää paluuta ole. Sylissäni sinä nukahdit rauhoittavan piikin jälkeen kauniisti ikiuneen. Koin vahvasti, että näin oli parasta. Se koski sydämeeni, ja itken yhä. Sinulla on aina lokero sydämessäni. Tiedätkö mitä, tähän ikään mennessä olen menettänyt kuoleman kautta mm. isäni, äitini ja erään merkittävän positiivisesti elämäni vaikuttaneen henkilön, läheisen serkkuni sekä neljä muuta perheenjäsen-eläinystävääni ennen sinua. Kun isäni kuoli pitkän sairauden jälkeen ollessani 13-vuotias, en itkenyt ollenkaan. Jotenkin en tuntenut mitään. Olin jotenkin kivettynyt sisältä. Isän hautajaisissa olin kuin ulkopuolinen, sivustakatselija. Katselin, millaiset kengät minulla on ja miltä muut hautajaisvieraat näyttävät

Olen onnellinen, että nyt itken niin, etten edes voi mitään kyynelilleni. Ehkä tässä tulee mukana myös muita itkemättömiä asioita elämän varrelta. Hyvä niin. Annan itselleni luvan surra. On aika surra. Minulla on oikeus surra. On aika myös aikanaan vapautua surusta ja antaa tilaa pysyville muistoille yhteisestä ajasta. Sinun ja minun. Rakkauteen antautumiseen liittyy myös yhtä aikaa luopumisen kipua. Hinta siitä, että on päästänyt jonkun niin lähelle, että luopuminen satuttaa. Kun vähitellen, Sancho, liu'uit yhä kauemmas sinne rajan taakse, kuiskasin mielessäni sinulle: Rakastan sinua. Tämä kipua kantaa myös.

Rakkaudella emäntäsi Liisa

Seurakunnan diakoni Juha Lappi: **Katulähetysonseura-** **kunnallejokapäiväinen** **työkaveri**

Jyväskylän kaupunkiseurakunnan diakoni **Juha Lapille** Jyväskylän Katulähetys on mitä läheisin ystävä. Päivittäin hän kohtaa joko yhdistyksen yksikköjen työntekijöitä tai asiakkaita ja lisäksi hän istuu yhdistyksen hallituksessa luomassa toiminnalle linjauksia. Lähinnä Juha on asiakkaille keskustelija ja sielunhoitaja. Jatkuvasti on lisääntymässä leiritoiminta: nimensä mukaisesti Juha järjestee matkoja Lappiin ja myös Vesalan leirikeskukseen.

Perhetyötä tehdään Katulähetysen ja Sininauhaliiton kanssa. Pari yhteistä leiriä on jo takanapäin ja Juha käy yhtenä vetäjänä pyörittämässä Katulähetysen perheryhmää, joka kokoontuu eri paikoissa.

”Yritämme tässä perheprojektissa auttaa perheitä, joilla on lasten huostaanottouhka päihteidenkäytön takia. Seurakunnalla ja katulähetyksellä on oltava päihdeyössä yhteiset motiivit. Etsivää ja hoitavaa työtä voidaan tehdä, kun ihmiset kohdataan heidän omassa elinympäristössään. Sen vuoksi alkoholistikin on kohdattava hänen perheestään käsin niin kauan kun hänellä perhettä vielä on. Kukaan ei ole parantunut elämän vammoistaan sairaalassa, vaan siinä elinympäristössään, missä hän jokapäiväistä elämäänsä elää”, Juha Lappi heittää ajatuksen pohdittavaksi.

Verkostoituminen on Juha Lapille yksi punainen lanka. Työ ei saa jäädä vain muutaman virkamiiehen käsiin, vaan auttamistyöhön on kutsuttava kaikkia. Juha on huomannut, että Katulähetyksessä on mukana paljon vapaaehtoisia.

”Olen huomannut erityisesti vankilatyössä, että ihmiset lähtevät mukaan hirveän innokkaasti. Jokaisen olisi syytä kuitenkin ensin tutkia omat motiivinsa ja olla valmis hakemaan omaa paikkaansa muiden kanssa yhteistyössä. Omien kykyjen mukaisia tehtäviä voi sitten tehdä vapain sydämin rasittumatta henkisesti liikaa. Oma eheytyminen on tärkeää, sillä voimme auttaa muita vain niin pitkälle kuin itse olemme saaneet eheytyä”, hän pohtii auttamistyön luonnetta.

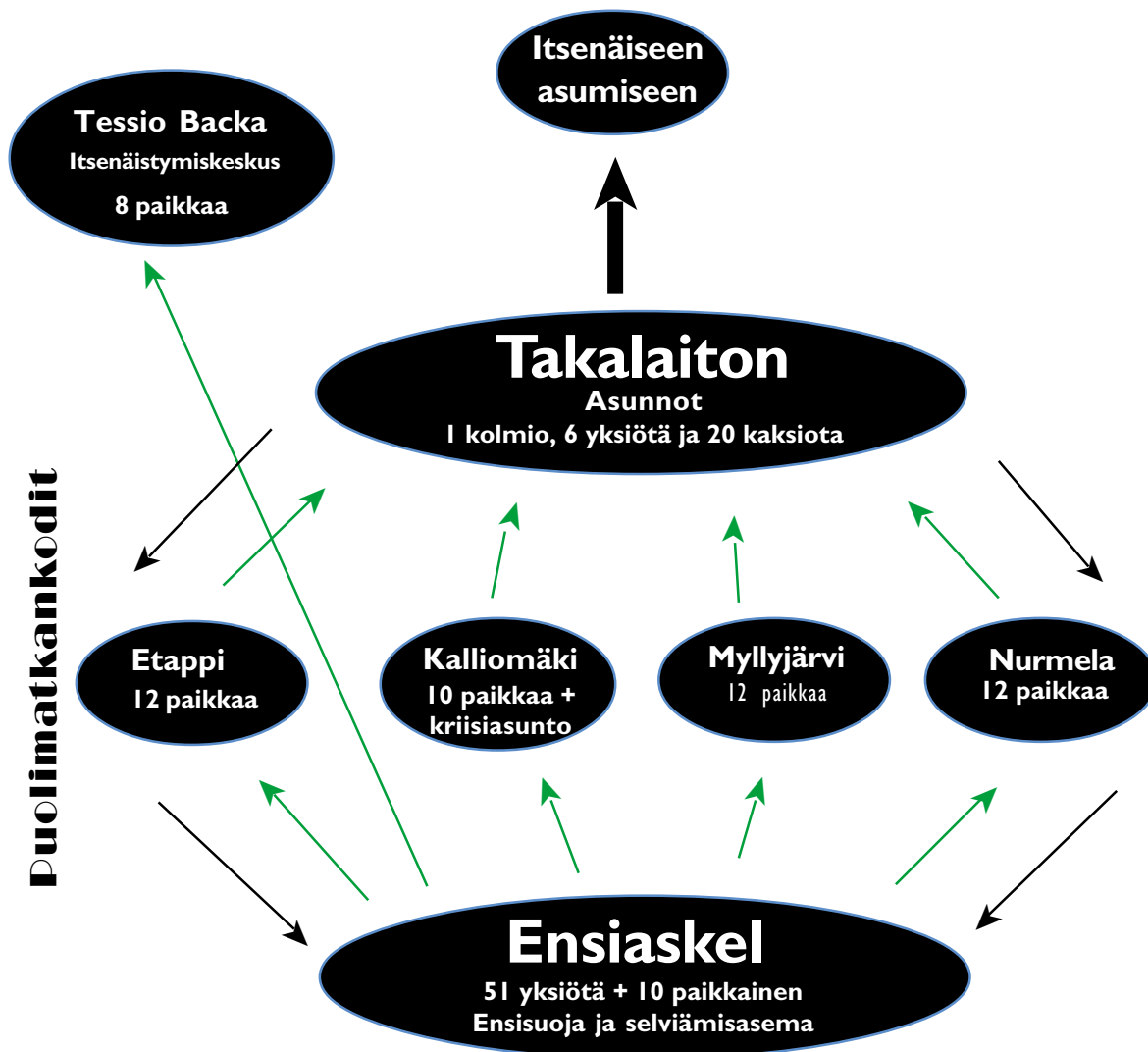
Juha Lappi on ollut Katulähetysen hallituksen jäsenenä useaan otteeseen vuosien varrella. Työ näyttää hallituksessa olevan yhtä kiireistä kuin kentälläkin.

”Valitettavasti usein käy niin, että jää hirveän vähän aikaa paneutua asioiden taustoihin, kun esityslistat ja kirjalliset selvitykset tulevat minulle vain vähän ennen asioiden käsittelyä hallituksessa. Jos asiat valmisteltaisiin paremmin, olisi helpompi tehdä selkeitä päätöksiä. Koen erittäin tärkeäksi autettavan ihmisen kohtaamisen. Työn sisältöä on kehitettävä niin, ettei ihmisen hätää sivuuteta. On tärkeää saada vastuullisille paikoille osaavia ihmisiä, joilla on vahva työnäky hädänalaisten lähimmäisten auttamiseksi. Tavoitteena on kohdentaa työn henkinen, hengellinen ja aineellinen tuki siten, että työssä kohdattujen ihmisten itsetunto vahvistuu ja he ottavat vastuun omasta elämästään”, diakoni Juha Lappi pohtii.

Diakonin paikalta nähtynä päihdetyö on olennainen osa tätä työkentää.

”Katulähetystyö on juuri diakoniatyötä ja sen puolesta luonteva osa seurakunnan toimintaa”, Juha toteaa.

JYVÄSKYLÄN KATULÄHETYKSEN ASKELMAPROJEKTI

- Kaikissa yksiköissä toimii avoin päiväkeskus
- Tuettua ja valvottua asumista “rajat rakkaudessa” ympäri vuorokauden
- Kodinomainen ilmapiiri
- Askelmaprojekti turvaa jokaiselle asunnon
- Kaikissa yksiköissä panostamme asukkaiden aktivointiin
- Katulähetyksen askelmaprojektin eri askelmilla pyritään turvaamaan kunkin asukkaan sen hetkiseen tilanteeseen mahdollisimman tarkoituksenmukainen asuinmuoto
- Kohderyhmänä ovat juovat alkoholitit, sekakäyttäjät, narkomaanit ja vankilasta vapautuvat. Se on lähtöruutu uuden elämän alkuun
- Suurin osa yksiköistä toimii päihteettömässä ympäristössä
- Mottonamme on, että “jokainen tarvitsee lämpöä, hyväksyntää ja rakkautta”

Tessio Backasai hoitokotioikeudet

● Laukaan Kuusassa sijaitseva Katulähetyksen ylläpitämä Itsenäistymiskeskus on toiminut hoitokotina vajaan vuoden.

- Tessio Backan tarkoituksena on vieroittaa sinne hakeutuvat henkilöt vääristä riippuvuuksista ja opettaa heidät selviytymään arkipäivän tehtävistä. Tessio Backa on selkeä vaihtoehto päihdekuntoutukselle. Kokonaisvaltaiseen kuntoutumiseen tähtäävä toiminta perustuu kristilliseen elämäntattomukseen, kertoo hoitokodin johtaja **Sakari Pihlaja**.

Kohderyhmänämme ovat erilaisista riippuvuuksista kärsivät ihmiset. Yhden ryhmän itsenäistymiskeskuksen toiminnassa muodostavat vankilassa olevat ja sieltä vapautuvat henkilöt, joilla ns. normaalin elämän taidot ovat kadonneet tai niitä ei ole ollutkaan.

"Olemme erikoistuneet nimenomaan vankilataustaisten päihdeongelmaisten ihmisten erityisongelmiin ja syihin, mikä ovat päihde/vankilakierteeseen johtaneet.

Tessio Backassa yhdistyy itsenäisten elämäntaitojen ja asumisen harjoittelu. Kristilliseltä pohjalta lähtevä toiminta, joka antaa valmiuksia riippuvuuksista vapautumiseen. Asiakkaan huomioiminen kokonaisvaltaisesti; hengellinen, psyykinen, fyysinen ja sosiaalinen kuntoutuminen ovat toiminnan tavoitteita.

Kuntoutuminen tapahtuu arjen työtehtävien, ryhmätoiminnan, kahdenkeskeisten/ sielunhoidollisten keskustelujen, liikunta/ elämysten avulla ja Tessio Backassa on mahdollisuus osallistua hengellisiin tilaisuuksiin. Itsenäistymiskeskukseen tulevat asiakkaat sitoutuvat sinne tullessaan kirjallisesti talon ohjelmaan sekä itsenäistymiskeskuksessa oloaikanaan päihdeettömyyteen. Tessio Backassa on myös mahdollisuus kalastaa, käydä sienessä ja marjassa, sekä hoitaa hevosta, kanoja, koiraa ja kissaa.

Tessio Backan kohderyhmänä ovat erilaisista riippuvuuksista kärsivät lähimmäiset.

Tessio Backassa asiakkailla on mahdollisuus osallistua myös hevoshommiin.

Tessio Backan maalaismaisemassa viihtyvät hevoset, joita nyt on talossa kolme kappaletta. Harjatukat ovat saaneet asiakkaistamme innokkaita hoitajia, ajajia ja ratsastajia. Jopa harjaamiset ja tallin siivoamiset sujuvat mallikelpoisesti. Aina välillä pyritään tekemään myös kilpailumatkoja jollekin paikkakunnalle koko porukalla. Tällä hetkellä Tession seitsemästä asiakkaasta viisi osallistuu aktiivisesti hevoshommiin.

Talossa on maaliskuun alusta ollut kuukausittain keskimäärin 7-8 asiakasta. Vaasan ja Hämeenlinnan vankiloista on tulossa syyskuussa ainakin kaksi lopputuomiotaan suorittavaa vankia Tessioon kuntoutukseen.

Sosiaalihoijaa **Jaana Ristonmaan** kanssa aiotaan tehdä syksyn kuluessa joitakin esittelymatkoja muutamaankin vankilaan. Yhdistys tekee mm. yhteistyötä Vaasan vankilan kanssa siten, että työntekijöitämme osallistuu luennoitsijoina Vilpulan vankilassa järjestettävällä perheleirillä.

Tällä hetkellä asiakaskuntamme on 100% laitostaustaista ja ovat olleet myös useissa päihdehuollonlaitoksissa kuin myös psykiatrisissa sairaaloissa" Sakari kertoo.

Sakari Pihlaja on monien vuosien aikana nähnyt ja kokenut, että uskonratkaisu on saanut aikaan monella sen, että hän on pystynyt Jumalan avulla pääsemään irti syvistäkin riippuvuuksista.

Jo viimeisen puolen vuoden aikana olemme saaneet iloita monen asiakkaamme edistymisestä valitsemallaan uudella tiellä.

- Iloitsemme siitä, että asiakkaamme ovat antaneet meille sellaista palautetta, että työmme ei ole ollut turhaa.

- Viimeksi Raumalta sain puhelinoiton, jossa hoitokodissamme kahden kuukauden ajan viihtynyt narkomaanitaustainen asiakkaamme kiitteli hoidosta ja kertoi, että on päässyt työharjoitteluun Rauman Toivontaloon.

Nämä palautteet antavat meille uskoa ja toivoa jatkaa työtämme, Sakari Pihlaja toteaa.

*Kantakaa
toistenne
kuormia, ja niin
te täytätte
Kristuksen lain.
(Gal. 6:2)*

◆ Palveleva kirpputori ◆ Kankitien EkoCenter

Meiltä löydät edullisesti:

- vaatteet, astiat
- kirjat, huonekalut, jne

Meiltä myös luontoa säästävät
tekstiiliuusiutuotteet:

- konepyyhkeet puhdistukseen
- uusiovanut verhoiluun ja
- askarteluun
- rakennuseristeet
- öljynimeytysmatot, jne

Hinnat alkaen 10 mk/kg

Avoimna Ma-Pe 9-17

Toiminnan tuotto menee Jyvässeudun
asukkaiden auttamiseen

EkoCenter

Kankitie 10

40320 Jyväskylä

puh: 014-3101609, 0400-656613

www.jyvaskylankatulahetys.fi

◆ EkoCenter—toimintaa ◆
◆ ihmisen ja luonnon hyväksi ◆

Jyväskylän
Katulahetys ry

Kankitie 10
40320 Jyväskylä
0400-642442
[www.jyvaskylan-
katulahetys.fi](http://www.jyvaskylan-katulahetys.fi)

Kotokahvila

Enjoy in good company

Kansainvälinen kohtaamispaikka Kauppatorilla

- hyvää kahvia ja teetä, sekä muita virvokkeita
- kansainvälisiä leivonnaisia, pikkupurtavaa
ja kansainvälisiä erikoistuotteita

**Seuraava tiedotuslehti 2/2001 ilmestyy lokakuussa. Ai-
neistot lehteen 31.9. mennessä osoitteella Nurmelankuja
92, 41940 Vesanka tai nurmela@jyvaskylankatulahetys.fi**